

סיוע בהקמת העיר חריש

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ם, בהמשך להחלטות ממשלה מס' 691 מיום 13.12.1990, מס' 4137 מיום 28.9.2008 ומס' 1505 מיום 14.3.2010 בעניין הקמה וקידום היישוב חריש, להכריז על חריש כיישוב בעל עדיפות לאומית, על יסוד ההנמקות המפורטות בהחלטה זו, ולהפעיל תכנית לקידום ולפיתוח חריש לקראת הפיכתה לעיר כדלקמן:

- 1. מרכז לטיפול בתושבים חדשים** – לצורך הפעלת מרכז שירות אחוד למתן מענה כולל לקליטה ולטיפול בתושבים חדשים, להנחות את משרד הבינוי והשיכון להקצות למועצה המקומית חריש (להלן: הרשות המקומית) בשנת 2015, סך של 1.5 מלש"ח מתקציבו. התקצוב ישמש להקמת המרכז לרבות מבנה יביל והצטיידות. משרד הבינוי והשיכון, משרד הפנים והרשות המקומית יגבשו, עד ליום 1.3.2016, את אפיוני הסמכות והפעילות של המרכז. **טיפול במרקם הוותיק** - להנחות את משרד הבינוי והשיכון לפעול לחידוש מרכז היישוב הוותיק, בהתאם להחלטת מועצת מקרקעי ישראל 1444, בהשקעה כוללת בסך של 8.1 מלש"ח בפריסה על פני שלוש שנים (2016-2018). לצורך כך, יקצה משרד הבינוי והשיכון 3.3 מלש"ח מתקציבו, בפריסה שווה על פני השנים. משרד האוצר יעביר למשרד הבינוי והשיכון תקציב תוספתי ייעודי בסך 4.8 מלש"ח, בפריסה שווה על פני השנים.
- 2. קידום תכניות בנייה למסחר ולתעסוקה** - להנחות את משרד הבינוי והשיכון לקדם תכניות בנייה לתעשייה, למסחר ולתעסוקה בחריש על מנת לאפשר לרשות המקומית להגיע לאיזון כלכלי, בין היתר במסגרת תכנון שטחי ההשבה של קיבוץ מצר וכן שטח תעשייה/תעסוקה משותף עם המועצה האזורית מנשה ובקעה-גית מצפון לקיבוץ להבות חביבה.
- 3. ועדת גבולות** - הממשלה רושמת את הודעת שר הפנים כי בכוונתו לבחון הקמת ועדת גבולות וחלוקת הכנסות בנוגע לרשות המקומית חריש בכדי ליתן מענה לצרכיה.
- 4. תגבור כוח אדם במשרד הבינוי והשיכון** - להנחות את משרד הבינוי והשיכון להקים ולהפעיל, לתקופה זמנית של ארבע שנים, "מרחב חריש, במחוז חיפה, אשר ילווה את המשך הקמת העיר חריש והרחבתה העתידית. המרחב יכלול מנהל תחום בכיר, ומקצועי ביצוע, ויפעיל מערך תומך לנושאים כגון תיאום פרוגרמה וטיפול ביוזמים, כלכלן הנדסי וכיו. לשם כך, יתקצב משרד האוצר את משרד הבינוי והשיכון, בשנת 2016, בשני תקנים זמניים אשר יועסקו במשרד לתקופה של ארבע שנים. בנוסף, להנחות את משרד הבינוי והשיכון להפעיל מערך מקצועי תומך בפעולות פיתוח התשתיות באתר כחלק מתקציב המשק הסגור של האתר, בכפוף לאישור הוועדה לתכנון ולפיתוח אשר הוקמה מכוח החלטת ממשלה מס' 125 מיום 25.6.15, שעניינה התאמת מבנה ניהול הנדליין בממשלה להתמודדות עם משבר הדיור (להלן "הוועדה

לתכנון ולפיתוח".

5. **מוסדות ציבור** - להנחות את משרד הבינוי והשיכון להקצות למועצה המקומית חריש סך של 90 מלש"ח, בפריסה על פני שלוש שנים (2015-2017), לטובת שדרוג מוסדות חינוך שאושרו על ידי משרד החינוך בהתאם לכלליו. לצורך כך, יקצה משרד האוצר למשרד הבינוי והשיכון תקציב תוספתי ייעודי בסך 90 מלש"ח, מהם 15 מלש"ח בשנת 2015, 50 מלש"ח בשנת 2016 ו-25 מלש"ח בשנת 2017.
6. **תחזוקת תשתיות** - להנחות את משרד הבינוי והשיכון להקצות למועצה המקומית חריש עד 30 מלש"ח, בפריסה על פני חמש שנים (2016-2020), לצורך מימון תחזוקת התשתיות שמשרד הבינוי והשיכון הקים ואשר יעביר לרשות המקומית בתקופה האמורה. העברת התקציב לרשות המקומית תבוצע בכפוף לאישור הוועדה לתכנון ולפיתוח. מקורות המימון לסעיף זה יכללו במסגרת עלויות הפיתוח שיגבה משרד הבינוי בחריש כחלק מתקציב המשק הסגור של האתר.
7. **תיגבור הוועדה המיוחדת לתכנון ולבנייה בחריש** - להנחות את מינהל התכנון לתקצב, בשנים 2015-2019, העסקת כח אדם נוסף בוועדה המיוחדת לתכנון ולבנייה בחריש. לצורך כך, יקצה משרד האוצר למינהל התכנון תקציב תוספתי ייעודי בסך 10 מלש"ח (2 מלש"ח לשנה).

8. מדדי תקצוב

- א. להנחות את משרד התרבות והספורט, בכל הנוגע לקולות קוראים ולתמיכות, להתאים ולתקצב מפתחות תקצוב לחריש על פי קצב האכלוס הצפוי כמפורט להלן: 17,550 תושבים החל מיום קבלת החלטה זו ועד ליום 31.12.2016; 28,350 תושבים החל מיום 1.1.2017 ועד ליום 31.12.2017; 43,650 תושבים החל מיום 1.1.2018 ועד ליום 31.12.2018; 54,450 תושבים החל מיום 1.1.2019 ועד ליום 31.6.2019.
- ב. נוכח היעדר אפיון אשכול חברתי-כלכלי של חריש כיחידה מחקרית נפרדת במדד החברתי-כלכלי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ועד למועד פרסום מדד כאמור, ולנוכח הצורך בהגדרת אשכול כאמור לטובת קולות קוראים, והקצאות וזכאויות שונות, להטיל על צוות משותף למשרד הפנים ולמשרד ראש הממשלה, לגבש, לא יאוחר מיום 1.3.2016, הסדר לעניין אופן שיקלול חריש בתחשיבים ובהסדרים כאמור; הסדר זה יכול שיהיה אחד או שונה לעניינים שונים, והכל כפי שיקבע הצוות. הצוות יוכל לשוב ולהתכנס, לטובת קביעת מענה נדרש בנושאים שונים ככל שיתברר שקיימות סוגיות הדרושות סיווג כאמור אשר לא קיבלו מענה בהסדר או שהוסדרו באופן לא מספק.

9. כיתות לימוד

- א. להנחות את משרד החינוך לתקצב הקמת 400 כיתות לימוד בשנים 2015-2016, בהתאם לסיכום בין משרד החינוך לבין משרד האוצר לשנים

האמורות.

ב. להנחות את משרד החינוך, בתיאום עם משרד האוצר ובהתייעצות עם הרשות המקומית, לקבוע את הקצאת הכיתות הנדרשת לשנים 2017-2019, וזאת לא יאוחר מיום 31.12.2016.

ג. להנחות את משרד החינוך, בכל הנוגע להקצבות שונות וככל שהדבר רלוונטי על פי קביעת משרד החינוך, להקצות משאבי חינוך נוספים בהתאם לתוצאות סקר מאפייני המתאכלסים לשנים 2016-2017.

10. **בנייה ירוקה** - להנחות את המשרד להגנת הסביבה להקצות למועצה המקומית חריש בדרך של תמיכה במועצה, בהיקף של עד 9 מלש"ח בפריסה על פני שלוש שנים (2016-2018), לטובת בניית מוסדות חינוך באופן שיעמדו בדרישות התקן לבנייה ירוקה מס' 5281; זאת, בכפוף לתכנית עבודה שתאושר על ידי המשרד להגנת הסביבה ומשרד הבינוי והשיכון ביחס למרכיבי התקן שיישמו בכל מבנה ועלותם, ובכפוף להשלמת הביצוע של הקצאת הכיתות כאמור בסעיף 10 ב' להחלטה זו. לצורך כך, יעביר משרד הבינוי והשיכון למשרד להגנת הסביבה 3 מלש"ח בפריסה שווה על פני שלוש שנים (2016-2018). המשרד להגנת הסביבה יממן ממקורותיו את יתרת התקציב, בסך 6 מלש"ח, בפריסה שווה על פני שלוש שנים (2016-2018).

11. **תגבור פעילות רווחה** - להנחות את משרד הרווחה והשירותים החברתיים לתגבר פעילות בתחום הרווחה בחריש. לצורך כך, יתקצב משרד האוצר את לשכת הרווחה ביישוב בחמישה עובדים נוספים בשנת 2016. תקצוב פעילות רווחה מתוגברת לשנים 2016-2019, תתואם בין משרד הרווחה לבין משרד האוצר עד סוף הרבעון השני של שנת 2016. יובהר כי המבנים הפיזיים לשירותי הרווחה יוקצו על ידי הרשות המקומית ובאחריותה, כמקובל לגבי כל הרשויות המקומיות.

12. **תיגבור שירותים** - להנחות את משרד הפנים להקצות לרשות המקומית 15.8 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים (2016-2019), לצורך תיגבור שירותים לרבות תשתית נלווית ברשות המקומית בהתאם לתכנית עבודה שתאושר על ידי משרד הפנים ומשרד האוצר. 5 מלש"ח מהסך האמור יתקצבו על ידי משרד הפנים ממקורותיו; 10.8 מלש"ח יועברו ממשרד האוצר למשרד הפנים כתקציב תוספתי ייעודי. פריסת התקצוב תבוצע בהתאם לתוכנית העבודה.

13. **מבנה ארגוני** - להנחות את משרד הפנים להקצות לרשות המקומית תקציב בסך 1 מלש"ח לצורך קידום בחינה ארגונית ברשות המקומית, בדגש על יצירת מבנה ארגוני הולם לצרכי הרשות הקיימים והעתידיים, תחליכי עבודה ונהלים ותשתיות מחשוב מקושר מערכת שכר ומשאבי אנוש. לצורך כך, משרד האוצר יעביר למשרד הפנים תקציב תוספתי ייעודי בסך 1 מלש"ח בשנת 2016.

14. **תוכנית ייצוב רב שנתית** - משרדי הפנים והאוצר יקצו לרשות המקומית מענקים בסך כולל של 122 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים (2016-2019) לצורך תוכנית ייצוב רב שנתית. גובה המענק השנתי יהיה עד לגובה הגרעון החזוי השנתי, כפי שיסוכם בין משרד הפנים לבין משרד האוצר. לצורך כך, משרד הפנים יממן מתקציבו 29.5 מלש"ח לשנים 2016-2019, מהם 16 מלש"ח בשנת 2016 במסגרת תכנית ההבראה של הרשות; משרד האוצר יעביר למשרד הפנים סך של 92.5 מלש"ח

כתקציב תוספתי ייעודי לצורך מטרה זו. פריסת התקצוב תיעשה בהתאם למתווה שיגבשו משרדי האוצר והפנים.

15. **מעונות יום** - להנחות את משרד הכלכלה והתעשייה להקצות סך של 35 מלש"ח, בשנים

2016-2017, במסגרת מסלול בינוי בהוראת מנכ"ל 9.3 "תקצוב בינוי רשויות מקומיות לתכנון ובינוי מעונות יום", כתקציב ייעודי לטובת הקמת מעונות יום בחריש.

16. **תחנות לבריאות המשפחה (טיפות חלב)** - להנחות את משרדי הבריאות והאוצר לתקצב פתיחת תחנות לבריאות המשפחה (טיפות חלב), בסך של 6.2 מלש"ח לשנים 2017-2019, ממקורות המימון ובהתאם לפריסה להלן:

מקור תקציבי / שנת תקציב	2017 [מלש"ח]	2018 [מלש"ח]	2019 [מלש"ח]
משרד האוצר	1.125	1.875	1.65
משרד הבריאות	0.375	0.625	0.55

שיטת ההפעלה של התחנות לבריאות המשפחה תסוכם בין משרד הבריאות לבין משרד האוצר עד ליום 3.2.2016.

17. **כבישים**

א. להנחות את משרד התחבורה והבטיחות בדרכים, במסגרת התקציב שהוקצה למשרד לפעילות זו, לתכנן ולקדם זמינות לביצוע מחלף במפגש הכבישים 444/65, ולפעול ככל הניתן ועל פי כל דין להשלים את התכנון הסטאטוטורי לכביש 444 מחריש ועד לחיבור עם כביש 9, לרבות הפרדות מפלסיות, ככל שידרשו.

ב. להנחות את משרד הבינוי והשיכון לפעול ככל הניתן ועל פי כל דין להשלים את התכנון הסטאטוטורי לכביש 611, עד לסוף הרבעון השלישי של שנת 2017. לצורך כך יקצה משרד הבינוי מתקציבו 8 מלש"ח.

ג. להנחות את משרדי האוצר, התחבורה והבינוי והשיכון, לתאם עד לסוף הרבעון השני של שנת 2016, את התקצוב הנדרש עבור המשך הקמת המחלף במפגש הכבישים 65/444 מעבר לשלבים שבס"ק א' לעיל.

18. **תחבורה ציבורית** - להנחות את משרד התחבורה והבטיחות בדרכים לתכנן מסופי אוטובוסים, הקמת תחנות, והפעלת קווי נסיעה מחריש למרכזי תעסוקה ותחבורה באזור, בהתאם לתכנית הרב-שנתית של משרד התחבורה לפיתוח ולהסדרת שירותי התחבורה הציבורית בחריש. התקציב לביצוע הפרויקטים ייפרס על פני חמש שנים (2016-2020), באופן שיתואם בין משרדי התחבורה לבין משרד האוצר עד לסוף הרבעון הראשון של שנת 2016.

19. **תחנת רכבת** - להנחות את משרד התחבורה והבטיחות בדרכים לפעול לתכנון ולתקצוב תחנת רכבת על תוואי מסילת מנשה בסמוך לחריש (תחנת עירון), בכפוף

לתקצוב מסילת מנשה.

20. העתקות מחנה מג"ב והקמת מתחם חירום - להנחות את המשרד לביטחון הפנים להקים מתחם שיכלול את גופי המשרד לביטחון הפנים (בסיס מג"ב, תחנת משטרה ונקודת שירותי כבאות והצלה) בהתאם לסיכום התקציבי בין המשרד לביטחון הפנים לבין אגף התקציבים במשרד האוצר מיום 16.12.2015, ולהעתיק את בסיס מג"ב למתחם לא יאוחר מיום 31.12.2019.

21. מרכז הפעלה בחירום ואמצעי חירום - מרכז הפעלה בחירום ואמצעי חירום - לצורך הקמת מרכז הפעלה בחירום, להנחות את משרד הפנים להקצות לרשות המקומית סך של 4.5 מלש"ח לשנים 2016 - 2019. התקציב ישמש את הרשות המקומית להקמת המרכז לרבות הקמת מבנה ייעודי והצטיידות בהתאם להנחיות הגורמים המוסמכים לפי דין לעניין זה. לצורך כך משרד הפנים יקצה מתקציבו 1.5 מלש"ח. משרד האוצר יעביר למשרד הפנים תקציב תוספתי ייעודי בסך 3 מלש"ח. רשות החירום הלאומית (רח"ל) במשרד הביטחון, תבחן העמדת סיוע לתקצוב מרכז ההפעלה בחירום בכפוף לאישור ועדת הקצאות של רח"ל. הסיוע התקציבי של רח"ל, ככל שיתקבל, יקוזז מחלקו של משרד הפנים בסעיף זה. פריסת התקצוב תיעשה בהתאם למתווה שיגבשו משרדי האוצר והפנים.

22. בית עלמין - הממשלה רושמת את הודעת רשות מקרקעי ישראל כי תפעל לסיוע לחריש בהקצאת קרקע להרחבת בית העלמין, כך שישרת את כלל תושבי היישוב בטווח הארוך.

23. היערכות להמשך הרחבת חריש - להאריך את משך פעילות ועדת המנכ"לים לקידום חריש, בראשות מנכ"ל משרד הבינוי והשיכון, אשר הוקמה מכוח החלטת ממשלה מס' 1505 מיום 14.3.2010, למשך חמש שנים מיום קבלת החלטה זו, ולקבוע כי מנכ"ל הרשות המקומית יהיה מוזמן קבוע לדיוני הוועדה. הוועדה תפעל להסרת חסמים, ולקידום פעולות לשם המשך קידום ופיתוח העיר.

השיקולים להבאת החלטה זו לפי החוק בדבר אזורי עדיפות לאומית

החלטה זו מוגשת בהתאם לפרק כ"ו: אזורי עדיפות לאומית, בחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009 (להלן: החוק), וזאת לאור השיקולים הקבועים בסעיפים 151(ב)(2) ו- (3) בחוק בעניין חוסנו הכלכלי והחברתי של האזור או היישוב ורמת השירותים שבו ותכנון הפריסה של האוכלוסייה.

בחמש השנים הקרובות, בהתאם לקצב השיווקים הנוכחי וצפי השיווקים, היישוב חריש צפוי לגדול מהיקף קיים של כ- 300 משפחות ליותר מ- 12,000 משפחות. הפיתוח היישובי לטווח של 10 שנים מתוכנן להגיע ל- 24,000 יח"ד (כ- 100,000 תושבים). צפי האכלוס בחריש הינו : 17,550 תושבים החל מיום קבלת החלטה זו ועד ליום 31.12.2016; 28,350 תושבים החל מיום 1.1.2017 ועד ליום 31.12.2017; 43,650 תושבים החל מיום 1.1.2018 ועד ליום 31.12.2018; 54,450 תושבים החל מיום 1.1.2019 ועד ליום 31.6.2019.

נכון להיום שווקו קרוב ל- 10,000 יח"ד בחריש, שיאכלסו בעתיד כ- 45,000 תושבים. משרד הבינוי מעריך שבמהלך שנת 2016 ישווקו כ- 2,000 יח"ד נוספות, שסך הכל יאכלסו 54,000 תושבים בשנים הקרובות. יצויין שביישוב קיים מלאי תכנוני נוסף של 12,000 יח"ד נוספות, חלקן מאושרות לבנייה וחלקן מצויות בהליכי אישור שונים.

קצב פיתוח זה ישנה את צביונו של היישוב מהקצה אל הקצה. מקרה זה שבו יישוב קהילתי קטן עתיד לצמוח תוך פרק זמן כה קצר לעיר עם למעלה מ-50 אלף תושבים הינו מקרה ייחודי שאין שני לו בישראל, וקידומו עולה בקנה אחד עם מדיניות הממשלה בנושא פריסת אוכלוסין. שינוי מהותי זה ביישוב מצריך גם מענים מיוחדים כמפורט בהחלטה זו. יצויין כי אמנם קיימות ערים בארץ בהן צפויים בניה ואכלוס של מספר ניכר של יח"ד, אולם מצבן ההתחלתי של ערים אלו שונה בתכלית ממצב היישוב חריש, שהוא כיום, בנקודת המוצא, יישוב קטן מאד המונה כ- 300 משפחות בלבד, ונעדר תשתיות עירוניות מפותחות, אשר עתיד להפוך בתוך פרק זמן קצר לעיר משמעותית בגודלה. יצויין כי לערים קיימות שלהן נוספו מספר רב של יח"ד ניתנו מענים מתאימים לצרכיהן, בדרך כלל במסגרת הסכמי גג.

יצויין כי לרשות המקומית חריש, שתוכננה והותאמה לטיפול באוכלוסיה בהיקף מצומצם, אין תשתית מקצועית, ארגונית ופיזית, המאפשרת מתן שירותים ברמה סבירה לאוכלוסייה שתגדל עשרות מונים בתוך פרק זמן קצר.

לאור האפיונים הייחודיים של הפיתוח בחריש כאמור לעיל, מוצע להכריז על חריש כיישוב בעל עדיפות לאומית לטובת הפעולות, ההשקעות וההטבות הקבועות בהחלטה זו, וזאת עד סוף שנת 2019. ביצועם של סעיף 7 (תחזוקת תשתיות), וסעיף 19 (תחבורה ציבורית) יימשך גם בשנת 2020 וזאת לאור תכניות העבודה ליישומן של סעיפים אלו.

דברי הסבר

רקע כללי

בתכנית "שבעת הכוכבים" שאושרה בהחלטת ממשלה מס' 691 (ע/82) מיום 13.12.1990, הוחלט, בין היתר, על הקמת היישוב חריש בהיקף של 6,000 יח"ד. ביולי 1992, במסגרת איחוד רשויות, אוחדה חריש עם היישוב קציר ושמה שונה לקציר-חריש. אכלוסו של היישוב חריש שהוקם בראשית שנות ה-90 לא צלח; אוכלוסייתו נותרה מצומצמת וחלשה במחינה כלכלית-חברתית ולמעשה היישוב קפא על שמריו ללא פיתוח חדש למגורים. היישוב שהיה מיועד לקליטת 4,500 יח"ד נותר במשך מעל 20 שנים עם כ-300 יח"ד.

היישוב חריש מתמודד גם עם אוכלוסייה קשת יום המצריכה משאבים מוגדלים ומייצרת הכנסות נמוכות לרשות. 140 משפחות מטופלות במחלקה לשירותים חברתיים, אם בשל קשיי תעסוקה ומצוקה כלכלית או בשל נכות או מחלה אקוטית, פגיעה נפשית, התמכרויות לסמים ואלכוהול, אלימות במשפחה צרכים מיוחדים ועוד. אחוז המובטלים ביישוב עומד על 10%, 50 משפחות מקבלות הבטחת הכנסה, ולמעלה משליש מהמשפחות ביישוב זכאיות להנחות בארנונה.

ביוני 2012, במסגרת קידום הפיכת חריש לעיר, הופרדו קציר וחריש: היישוב קציר הועבר לתחום שיפוטה של מועצה אזורית מנשה, וחריש הפכה להיות מועצה מקומית. באותה השנה פורסם מכרז של רשות מקרקעי ישראל במסגרתו שווקו בהצלחה כ-6,000 יח"ד.

החל משנת 2012 ועד היום שווקו קרוב ל-10,000 יח"ד בחריש שיאכלסו בעתיד כ-45,000 תושבים. משרד הבינוי מעריך שבמהלך שנת 2016 ישווקו כ-2,000 יח"ד נוספות, שסך הכל יאכלסו 54,000 תושבים בשנים הקרובות. יצויין שביישוב קיים מלאי תכנוני נוסף של 12,000 יח"ד נוספות, חלקן מאושרות לבנייה וחלקן מצויות בהליכי אישור שונים.

חריש עתידה להפוך בעתיד הקרוב לעיר חדשה, מתוכננת ואיכותית, עיר ראשונה שמוקמת בהיקפים כאלה מאז הקמת מודיעין. עד סוף שנת 2015, יינתנו היתרי בנייה לכ-6,000 יחידות דיור לאכלוס של עד 30,000 נפש. עד סוף שנת 2018 מאפשרת התכנית מגורים של כ-60,000 תושבים. בנוסף, הוצאו היתרי בנייה לעשרות מבני חינוך, מבני ציבור ושטחי מסחר ותעסוקה.

יצויין כי אמנם קיימות ערים בארץ בהן צפויים בניה ואכלוס של מספר ניכר של יח"ד, אולם מצבן ההתחלתי של ערים אלו שונה בתכלית ממצב היישוב חריש, שהוא כיום, בנקודת המוצא, יישוב קטן מאד המונה כ-300 משפחות בלבד, ונעדר תשתיות עירוניות מפותחות, ועתיד להפוך בתוך פרק זמן קצר לעיר משמעותית בגודלה.

לנוכח האתגרים ולאור האפיונים הייחודיים של הפיתוח בחריש מוצע בהחלטה זו להכריז על חריש כבעלת עדיפות לאומית. כן מוצע בהחלטה זו להפעיל תכנית פיתוח רב שנתית שמטרתה להפוך את הרשות לבעלת יכולת להתמודד מול האתגרים הצפויים במעבר ממועצה מקומית קטנה לעיר בישראל.

יובהר כי הפעולות האמורות לעיל מתווספות לתקציבים נוספים שהעביר משרד הבינוי והשיכון לטובת הקמת מוסדות ציבור בחריש, בסך 20 מלש"ח בשנת 2015, וכן לסך של 50 מלש"ח שהקצו בעבר משרד האוצר ומשרד הבינוי למטרה זו.

כמו כן, מוצע בהחלטה להאריך את משך פעילות ועדת המנכ"לים לקידום העיר חריש,

בראשות מנכ"ל משרד הבינוי והשיכון, אשר הוקמה מכוח החלטת ממשלה 1505 מיום 14.3.2010 למשך חמש שנים מיום קבלת החלטה זו ולקבוע כי מנכ"ל מועצת חריש יהיה מוזמן קבוע לדיוני הוועדה. הוועדה תפעל להסרת חסמים, ולקידום פעולות לשם המשך קידום ופיתוח העיר.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

פיתוח יישוב חדש בפריפריה הקרובה, תוך מתן מענה לביקושים קיימים לדור.

תקציב

כמפורט בגוף ההחלטה.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

שני תקנים זמניים במשרד הבינוי והשיכון; חמישה תקנים לתגבור פעילות בלשכת הרווחה לשנת 2016.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

משרד התינוך - תומך
משרד התחבורה והבטיחות בדרכים - תומך
משרד הרווחה והשירותים החברתיים - תומך
משרד הבריאות - תומך
המשרד לביטחון פנים - תומך
משרד הכלכלה והתעשייה - תומך
משרד התרבות והספורט - תומך
השר להגנת הסביבה - תומך

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מס' 691 מיום 13.12.1990
החלטת ממשלה מס' 3071 מיום 03.02.2008
החלטת ממשלה מס' 1505 מיום 14.3.2010
החלטת ממשלה מס' 4137 מיום 28.9.2008

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת חוות דעת

סיווגים

סיווג ראשי: 01ביצועי;

תחום פעולה עיקרי: 02חברה וכלכלה

מוגש על ידי ראש הממשלה
ועל ידי שר הבינוי והשיכון
ועל ידי שר האוצר
ועל ידי שר הפנים

ה' בטבת התשע"ו
17 בדצמבר 2015

היועצת המשפטית

ירושלים, ה' טבת, התשע"ו
17 בדצמבר, 2015

9234142446

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה: סיוע בהקמת העיר חריש

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

1. סעיף 151(א) לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט - 2009 (להלן: "החוק") קובע כי הממשלה רשאית להחליט כי אזור מסוים או יישוב מסוים הוא בעל עדיפות לאומית (להלן – "אזור עדיפות לאומית"); החלטה כאמור יכול שתהיה כללית ויכול שתהיה לגבי עניין מסוים או לתקופה מסוימת.
2. סעיף 151(ב) לחוק קובע כי לצורך קבלת החלטה לגבי אזור או יישוב כי הוא בעל עדיפות לאומית, רשאית הממשלה לשקול שיקולים שונים ובכללם בעניין תוסנו הכלכלי והחברתי של האזור או היישוב ורמת השירותים בו ותכנון הפריסה של האוכלוסייה (סעיפים 151(ב)(2) ו-151(3) לחוק). בהתאם לסעיף 151(ג) לחוק, החלטת הממשלה בדבר אזור עדיפות לאומית תהיה מנומקת ומבוססת על נתונים, ויפורטו בה מקור הנתונים והשיקולים שהביאו לקביעת היישוב כאזור עדיפות לאומית. בהצעת ההחלטה פורטו השיקולים והנימוקים לקביעתה של חריש כיישוב בעל עדיפות לאומית, כאמור בסעיפים 151(ב)(2) ו-151(3) לחוק שהוזכרו לעיל.
3. סעיף 152 לחוק קובע, בין היתר, כי הממשלה רשאית להחליט על מתן הטבות לאזור עדיפות לאומית בתחומי הפעילות השונים של הממשלה, ובמסגרת זו תחליט בדבר סוג ההטבות שיינתנו לאותו אזור, הדרכים או האמצעים למתן ההטבות, התקופה שבה יינתנו ההטבות ואמות המידה לנתינתן, והכל באופן ההולם את נסיבות העניין. כמו כן הסעיף קובע כי התחומים שבהם יינתנו הטבות לאזורי עדיפות לאומית לפי סעיף זה וכן סוגי ההטבות, הדרכים, האמצעים ואמות המידה לנתינתן והתקופות שבהן יינתנו, יכול שיהיו שונים לגבי אזורי עדיפות לאומית שונים.
- כפי שעולה מהצעת ההחלטה ומדברי ההסבר לה, העקרונות המנחים של התוכנית והכלים לביצועה נקבעו בהלימה לצרכי היישוב ולנסיבות העניין, כמתחייב מהוראות החוק.
4. יצוין כי בהתאם לסעיף 152 לחוק, על הממשלה לשקול, ככל שהדבר נוגע לעניין, ובאופן ההולם את נסיבותיו, את שיעור ההכנסות מתוך פוטנציאל ההכנסות של האזור או

הישוב. בענייננו, ולנוכח הנתונים שביסוד החלטה נראה כי לא מתקיימות הנסיבות שבגינן יש להביא בחשבון פרמטרים אלו.

5. סעיף 153 לחוק קובע הוראות ומגבלות לעניין ביטול החלטה בדבר אזורי עדיפות לאומית או הפחתת הטבות לפיה, אולם, כפי שחיוונו דעתנו גם בהתייחס להחלטות קודמות שעניינן עדיפות לאומית, נראה כי מגבלות וסייגים אלו אינם חלים מקום בו החלטה נקצבה לכתחילה לפרק זמן מוגדר, באופן שיש בו משום קביעה מראש של מועד סיום ההכרזה וההטבות. במצב דברים זה החלטה תבוא לכלל סיום במועד שנקבע לכתחילה בהחלטת הממשלה.

6. יישום ההחלטה יעשה בכפוף להוראות כל דין החל על העניין, ובכלל זה בהקשרים הרלוונטיים, דיני התכנון והבניה, דיני המכרזים, וחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985. יישום התוכנית על ידי משרדי הממשלה השונים השותפים ביישומה ייעשה על פי העניין בלוי משפטי של היועצים המשפטיים של אותם משרדים.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרון:

בשים לב לכל האמור בחוות דעת זו, ההצעה אינה מעוררת קשיים משפטיים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

טיוטת הצעת ההחלטה הופצה ליועצים המשפטיים של המשרדים הנוגעים בדבר ביום 7.12.2015. טיוטה מעודכנת הופצה ביום 14.12.2015. הערות שהתקבלו בהיבטים המשפטיים הוטמעו בנוסח.

עמדת היועצים המשפטיים של המשרדים שהשרים העומדים בראשם מגישים את הצעת ההחלטה:

עמדת היועץ המשפטי של משרד האוצר: החשבת הכללית העלתה הסתייגות מהסעיף בהצעת ההחלטה הקובע כי חלק מהתקציב לבניית מוסדות חינוך יועבר מסעיפי התקציב של משרד הבינוי והשיכון ולא באמצעות תקציב משרד החינוך. שכן, העברת התקציב שלא באמצעות המשרד הייעודי מרופפת בקרות חיוניות ומעלה קשיים מתחום הניהול התקין. לאמור יש, כמובן, גם משמעות במישור המשפטי. משכך, יהיה צורך ללבן את אופן התקצוב בפועל בעניין זה. בכפוף לאמור, אין מניעה משפטית לקבל את הצעת ההחלטה.

בכפוף לאמור לעיל, ובתיאום עם היועצים המשפטיים של משרד הפנים ומשרד הבינוי והשיכון, מאשרת כי אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.

יעל כהן, עו"ד

סגנית בכירה ליועצת המשפטית